

BATALIONUL 4 GRĂNICERESC DE GARDĂ „AKADÂNLAR”. 1935 - 1940

Dr. Gabriel-George PĂTRAȘCU*

La 13 octombrie 1933, s-a înființat, la Bistrița, Batalionul 1 Grăniceresc de Gardă, iar la Caransebeș, Batalionul 2 Grăniceresc de Gardă, unități care au intrat în compunerea Diviziei de Gardă și unde vor fi instruiți tinerii din fostele comune grănicerești. La 4 aprilie 1934, regele Carol al II-lea a semnat Decretul nr. 1 002 în care se prevedea: *Pe data de 1 aprilie 1934, iau proprietatea și comanda onorifică a Batalionului 1 Grăniceresc*¹. În urma raportului ministrului apărării naționale nr. 6 564 din 8 mai 1934, regele Carol al II-lea semna în București la 9 mai 1934 Decretul nr. 1 389 în care era stipulat: *Pe data de 10 mai 1934, iau proprietatea și comanda onorifică a Batalionului 2 Grăniceresc*². Tot în acest scop s-a mai creat, la 8 iunie 1935, Batalionul 3 Grăniceresc de Gardă, la Orlat (lângă Sibiu) și Batalionul 4 Grăniceresc de Gardă la Akadânlar (județul Durostor) pentru instruirea tinerilor coloniști macedo-români și a românilor din alte provincii, colonizați în Dobrogea³.

Dacă în situația Batalioanelor 1, 2 și 3 Grănicerești de Gardă, continuarea tradițiilor de luptă a celor trei regimente de grăniceri români existente în Transilvania și Banat, a fost principala motivație privind înființarea lor, nu aceeași situație s-a impus și în privința Batalionului 4 Grăniceresc de Gardă „Akadânlar”⁴. Autorii lucrării *Regimentul 30 Gardă „Mihai Viteazul”* susțin ideea că scopul înființării celui de-al patrulea batalion grăniceresc de gardă a fost acela de preluare a tradițiilor unei vechi unități militare din Cadrilater⁵. Realitatea istorică este una indubitabilă și anume aceea că în perioada în care Cadrilaterul s-a aflat în compunerea Regatului României (1913 - 1916, 1919 - 1940), nu au existat unități de grăniceri sau de alte arme ale căror tradiții să fie continuate de Batalionul 4

*Constanța.

¹ „Monitorul Oastei”, nr. 4 din 1 mai 1934, p. 103.

² *Ibidem*, nr. 5 din 20 mai 1934, p. 226.

³ Sever Neagoe, *Gănicerii români în cele două conflagrații mondiale ale secolului al XX-lea*, București, Editura Ministerului de Interne, 1996, p. 63.

⁴ În foto nr. 1 care reprezintă harta cu județul Durostor, este trecută denumirea de Plasa Accadânlar. Având în vedere faptul că în toate documentele de arhivă referitoare la Batalionul 4 Grăniceresc de Gardă, denumirea utilizată a fost aceea de Akadânlar, am ales folosirea în articol a denumirii de Akadânlar.

⁵ Corneliu Andonie, Emil Boboescu, Horia-Vladimir Șerbănescu, *Regimentul 30 Gardă „Mihai Viteazul”. Istorie-Însemne-Simboluri*, București, Editura Militară, 2015, p. 35.

Grăniceresc de Gardă „Akadânlar”. Pe baza documentelor de arhivă, reduse ca număr, identificate în fondurile de arhivă constiuite de Batalionul 4 Grăniceresc de Gardă, ulterior, de Regimentul 4 Grăniceresc, am refăcut istoricul acestei unități de gardă.

Înființarea celui de-al patrulea batalion grăniceresc de gardă s-a făcut din considerente de ordin strategic. „După Primul Război Mondial guvernământii de la București au sprijinit ideea colonizării în țară, mai ales în Dobrogea, a unor conaționali de peste hotare. Un congres al aromânilor ținut la Vreia (Grecia), la 30 noiembrie 1924, a decis emigrarea masivă în România, respectiv în Cadrilater. Ca urmare, în anii următori a existat un flux de familii de aromâni care au venit în țară. O statistică provizorie a colonizării oficiale a înregistrat aproape 6000 de familii venite din Grecia, Bulgaria, Albania și stabilite în județele Caliacra și Durostor, unde statul român le-a asigurat pământ și alte mijloace de existență. Șederea lor acolo a fost de scurtă durată. În anul 1940, ca urmare a Tratatului de la Craiova dintre România și Bulgaria, toți acești coloniști proveniți din sud, împreună cu familiile lor, au fost nevoiți să-și abandoneze casele și bunurile, plecând într-o nouă migrație, cei mai mulți fiind recolonizați în județele Constanța și Tulcea”⁶.

Atacurile numeroase ale comitagiiilor bulgari, care aveau ca scop slăbirea autorității statului român și crearea unei stări de nesiguranță pentru coloniștii macedo-români în zona de sud a Cadrilaterului, în special la frontieră, a impus înființarea în anul 1935 a unui batalion de grăniceri cu garnizoana în Plasa Akadânlar, Județul Durostor, având ca misiune asigurarea pazei frontierei și siguranța coloniștilor. Astfel, paza unei zone a frontierei de sud a Cadrilaterului a fost încredințată coloniștilor macedo-români.

Cu adresa nr. 590 din 24 iunie 1935, șeful de Stat Major al Corpului Grănicerilor, locotenent-colonel Petrescu N.I., ordona Brigăzii 3 Grănicerii următoarele: „În conformitate cu ordinul Marelui Stat Major Secția I-a nr. 1401 din 14 iunie 1935, cu onoare se face cunoscut: prin Înaltul Decret nr. 1494/935, vor lua ființă pe ziua de 8 iunie 1935, următoarele unități grănicerești: **b). Batalionul 4 Grăniceresc, cu reședința la Akadânlar (județul Durostor)** având câte o companie de pușcași la Curt-Bunar și Bazargic. În mod provizoriu, batalionul va lua ființă în garnizoana Silistra și Călărași (Ialomița) având: Comanda Batalionului, Compania Specialități, Compania Depozit și 2 Companii pușcași la Silistra. 1 Companie pușcași și 1 Companie mitraliere la Călărași”.

⁶ Coordonator: Prof. univ. dr. Ioan Scurtu, *Istoria Românilor. Vol. VII. România Întregită (1918 - 1940)*, București, Editura Enciclopedică, 2003, p. 603.

Batalionul 4 Grăniceresc urma să fie format din toți tinerii contingent 1934 și 1935 (mai puțin cei din trupa cu schimbul călare), coloniști macedo-români precum și din coloniști români stabiliți în Dobrogea de Sud (Județele Durostor și Caliacra). Corpurile de trupă unde se găseau la acel moment încorporați oameni din contingentele 1934/1935 din comunele grănicerești din Dobrogea de Sud (Durostor - Caliacra) erau prezentate în Anexa nr. 3 bis a ordinului Marelui Stat Major Secția I-a nr. 1401 din 14 iunie 1935.

Oamenii ce proveneau din regimentele de grăniceri, se vărsau fără echipament. Pentru aceia urma să se distribuie de către Direcția Intendenței efectele necesare din depozite. Unitățile care vărsau oameni Batalionului 4 Grăniceresc erau arătate numeric pe Cercuri de Recrutare și corpuri de trupă unde se găseau încorporați. Vărsarea oamenilor se făcea, pe ziua de 22 august 1935, când toți oamenii prevăzuți urmau să fie prezenți în garnizoanele batalionului. Oamenii aparținând unităților de grăniceri precum și oamenii din contingentul 1934 de la unitățile armatei de uscat care se repartizau Batalionului 4 Grăniceresc, se trimiteau fără drepturile de hrană și întreținere⁷.

Corpurile de trupă, nu puteau să rețină sub nici un motiv oameni hotărâți a fi vărsați Batalionului 4 Grăniceresc, indiferent de funcția ce o ocupau la acele unități (secretari, ordonanțe, meseriași, etc.) Aceia care nu erau găsiți la unitățile precizate, urmau să fie identificați prin Cercurile de Recrutare spre a putea fi trimiși apoi unităților grănicerești. În încheierea adresei se ordona brigăzii confirmarea primirii adresei. Cu adresa nr. 310 din 25 iunie 1935, Brigada 3 Grăniceri confirma primirea adresei⁸.

În Anexa nr. 3 bis a ordinului Marelui Stat Major Secția I-a nr. 1401 din 14 iunie 1935 se preciza: „Cu oameni din contingentele 1934 și 1935 coloniști româno-macedoneni și coloniști români stabiliți în județele Durostor și Caliacra care se vărsau Batalionului 4 Grăniceresc pe ziua de 1 septembrie 1935: Regimentul 2 Grăniceri – Cercul de Recrutare Caliacra – Contigentele 1934 și 1935 – Total: 17; Regimentul 2 Grăniceri – Cercul de Recrutare Durostor – Contigentele 1934 și 1935 – Total: 10; Regimentul 5 Grăniceri – Cercul de Recrutare Caliacra – Contingentul 1935 – Total: 14; Regimentul 5 Grăniceri – Cercul de Recrutare Durostor – Contingentul 1934 – Total: 4”⁹.

⁷ Arhivele Militare Naționale Române (în continuare A.M.N.R), Fond *Divizia de Gardă/Brigada 3 Grăniceri*, inventar nr. S -1659/1935, f. 127.

⁸ *Ibidem*, f. 128.

⁹ *Ibidem*, f. 129.

La 10 mai 1936, Batalioanele 3 și 4 Grăniceri de Gardă au primit Drapelele militare. În vederea desfășurării ceremoniei, comandantul Corpului II Armată, generalul de divizie I. Prodan a înaintat Ministrului Apărării Naționale, raportul nr. 9.178 din 4 mai 1936 care conținea programul activității. Privitor la solemnitatea distribuirii drapelelor Batalioanelor 3 și 4 Grănicerii de Gardă și Regimentelor 53 Infanterie și 1 Artilerie Grăniceresc, din Înalt Ordin se dispunea: I - ținutirea drapelelor urma să aibă loc în ziua de 9 mai 1936, ora 18.00, la Palatul Regal, în prezența Majestății Sale Regelui și a Familiei Regale; II - sfințirea și distribuția drapelelor se desfășura în ziua de 10 mai 1936, orele 10.00. la Cotroceni. Solemnitatea ținutirii urma să se desfășoare începând din ziua de 9 mai, ora 16.00 când Arsenalul Armatei urma să transporte drapelele la Palatul Regal, predându-le aghiotantului de serviciu pentru a le depune în Sala bibliotecii. Arsenalul trebuia să mai aducă și rastelul necesar postării drapelelor. La orele 18.00, urma să se găsească la Palat, în Sala bibliotecii, comandanții unităților ce primeau drapelele, cu câte un ofițer și un plutonier, cu țintele necesare, luate de la Arsenalul Armatei. Ținutirea drapelelor trebuia să se facă astfel: Majestatea Sa Regele bătea primele ținte; urma ministrul Apărării Naționale, ceilalți generali asistenți, comandantul și port-drapelul, care băteau restul de ținte. După ținutire, drapelele erau luate de comandanți de unități și înmânate plutonierilor port-drapel, care duceau pentru a fi așezate la rastel, în sala hotărâtă, unde rămâneau până în dimineața zilei de 10 mai. Invitațiile la acea solemnitate se trimteau de mareșalul curții regale. Luau parte și șefii ierarhici ai unităților. Ținuta pentru acea solemnitate D.4.C.

În ziua de 10 mai, la ora 07.30, Batalionul de Gardă [al Palatului – n.n] împreună cu muzica se găseau în Curtea Palatului Regal, pentru a conduce, încadrat, drapelele noi de la Palatul Regal la Cotroceni. La aceeași oră se găseau în Curtea Palatului Regal și gărzile drapelelor împreună cu ofițerii comandanți și gărzile pentru a ridica drapelele și a le transporta încadrate de Batalionul de Gardă la Cotroceni (câmpul de defilare). Plecarea din Curtea Palatului era stabilită pentru ora 07.45. Ajunși la Cotroceni, Batalionul de Gardă al Palatului, muzica și gărzile drapelelor ce se sfințeau, rămâneau în fața tribunei regale, pe locul desemnat a se face Te-Deumul. Comandanții unităților ce primeau drapelele, așteptau sosirea acestora la Cotroceni.

După ceremonia religioasă drapelele urmară să fie distribuite de către rege, comandanților respectivi și apoi înmânate plutonierilor port-drapel. După acel moment, drapelele împreună cu Batalionul de Gardă se încolonau în vederea constituirii dispozitivului de defilare. Ținuta pentru

acea solemnitate era: a) ofițerii din front, din Statele Majore și comandanții ierarhici ce urmau să defileze la flancul drept (dar care nu făceau parte din suita regelui) K.4.C. (la fel cu trupa). Fără trupă, ținuta D.4.C. Toți ofițerii cu sabie nichelată; b) trupa de ceremonie cu căști (cu subărbie), căciuli, șepci, coifuri, pălării, după armă (fără raniță, sac de merinde și unelte), vestoane cu revere, mănuși albe. După defilare, încadrate de Batalionul de Gardă al Palatului, drapelurile urmau să fie conduse la Palatul Regal, unde rămâneau în cursul nopții de 10/11 mai. Deplasarea drapelurilor în provincie se făcea în cursul zilei de 11 mai, de la Palatul Regal, prin îngrijirea Comandurii Pieței Bucureștiului¹⁰.

La 19 aprilie 1937 a avut loc masa camaraderească dată în onoarea generalului Bădescu Ioan care pleca de la comanda Diviziei de Gardă. De la Batalionul 4 Grăniceri de Gardă au luat parte colonelul Săndulescu Sava și maiorul Vieru Marin cu Doamna. A avut loc solemnitatea primirii recruților ctg. 1937, predarea armelor și înălțarea la gradul de sergent și caporal. Au luat parte: ofițerii, subofițerii și trupa batalionului precum și invitații din garnizoană. După slujba religioasă confesorul garnizoanei a vorbit despre intrarea în viața de ostaș a tinerilor recruți, iar comandantul batalionului a prezentat virtuțile ostășești și exemple din istorie. Au urmat predarea armelor și dansuri naționale. Concursul muzical a fost dat de muzica Regimentului 23 Infanterie¹¹. În perioada 20 - 23 aprilie 1937, colonelul Velescu Nicolae, comandantul Grupului Batalioanelor Grănicerești a văzut cazarma, echiparea și instrucția. Rezultatul consemnat în registrul de inspecții a fost foarte bun. Cu acea ocazie colonelul Velescu s-a prezentat în noua comandă pe care o deținea. În seara zilei de 22 aprilie a avut loc o masă camaraderească la Cercul Militar, unde colonelul Velescu a toastat în sănătatea M.S. Regele Carol al II-lea, a ofițerilor mutați, a ofițerilor ce sărbătoreau onomastica Sfântul Gheorghe și a aceluia înaintați în grad.

Cu ocazia Sărbătorilor Pascale din data de 2 mai 1937, trupa aflată în batalion, ofițerii și subofițerii prezenți în garnizoană au luat parte cu Drapelul militar al unității, la sărbătoarea „Învierii” la catedrală în oraș. La orele 10.00 a avut loc gustarea ofițerilor și subofițerilor la masa trupei unde comandantul batalionului a făcut tradiționalele urări cu această ocazie. Trupa a fost învoită în ținută. În perspectiva participării la defilarea de la 10 mai, exercițiile de defilare au avut loc încă din ziua de 6 mai 1937, repetiția generală pe garnizoană s-a făcut la 8 mai. În dimineața zilei de 10 mai, sub comanda locotenent-colonel Săndulescu Sava, batalionul s-a deplasat la locul de revistă în ținută. Revista batalionului s-a făcut pe strada principală.

¹⁰ *Idem*, Fond Ministerul de Război, Cabinetul ministrului, dosar 2/1936, ff. 9 - 10.

¹¹ *Idem*, Fond Batalionul 4 grăniceresc, Registrul istoric/01.04.1937 - 01.04.1938, p. 563.

Drapelul de luptă al batalionului împreună cu drapelele celorlalte corpuri, comandanți de corpuri, comandantul garnizoanei și ofițerii fără trupă, au luat parte la Te-Deumul de la Catedrală. După aceasta comandantul Garnizoanei a preamărit în cuvinte bine simțite, însemnătatea acelei zile, în fața unei asistențe numeroase și a trupei. A urmat revista și defilarea. Batalionul 4 Grăniceresc de Gardă a fost viu aplaudat pentru frumoasa lui ținută și prestața cu care a defilat în fața comandanților. La ora 11.30 a avut loc recepția de la palatul Prefecturii, unde s-au prezentat și felicitările. După amiază a fost învoire general, iar seara s-a făcut retragerea cu torțe.

În data de 12 mai 1937 locotenent-colonel Săndulescu Sava a predat comanda Batalionului 4 Grăniceresc de Gardă, fiind mutat pe data de 1 aprilie 1937, în calitate de Subșef de Stat Major la Inspectoratul General al Comandamentelor Teritoriale București. Batalionul a fost adunat în ținută sub arme cu Drapelul militar. Fostul comandant a ținut o cuvântare în care a amintit greutățile la înființarea batalionului, faptele de arme ale strămoșilor, faptele și virtuțile oamenilor care au trecut prin batalion în cei 2 ani de la înființare, recomandările pentru viitor. Apoi a încredințat Drapelul militar ofițerilor, subofițerilor și trupei, sărutându-l. Momentul a fost foarte impresionant, care a făcut ca la ce-a mai mare parte din cei prezenți să le dea lacrimile. Comanda batalionului a fost preluată de maiorul Vieru Marin până la venirea titularului. A urmat adunarea subofițerilor. Fostul comandant și-a luat rămas bun dându-le sfaturi. Seara a avut loc masa camaraderească a ofițerilor la cercul Militar. Au vorbit maiorul Vieru Marin și căpitanul Dranca Ștefan. Locotenent-colonel Săndulescu Sava a răspuns cu fraze simțite. Tot cu această ocazie, ofițerii și subofițerii batalionului au făcut un dar fostului comandant un „presse-papier” din marmoră tuetă-machetă unde era săpată fotografia ce reprezenta primirea Drapelului militar de către locotenent-colonel Săndulescu Sava din mâinile Majestății Sale Regele. Petrecerea a luat sfârșit în zorii zilei¹².

La 14 mai 1937 a fost prezentat de către colonelul Velescu Nicolae comandantul Grupului Grăniceresc, noul comandant al batalionului, locotenent-colonel Andreescu Mihai. Batalionul l-a primit pe noul comandant cu Drapelul militar, iar raportul a fost prezentat de maiorul Vieru Marin. Noul comandant a luat comanda și a defilat în fruntea batalionului. După defilare ofițerii și subofițerii au fost adunați separat și în prezența colonelului Velescu Nicolae s-au făcut prezentările. Locotenent-colonel Andreescu Mihai a promis că în cel mai scurt timp își va da osteneală să-i cunoască bine cerându-le în schimb o colaborare sinceră și dezinteresată. În

¹² *Ibidem*, p. 564.

vederea preluării comenzii, s-a oficiat un serviciu divin de către confesorul garnizoanei. Au luat parte ofițerii, subofițerii și trupa batalionului sub arme. Comandantul batalionului a arătat unității punctele sale de vedere pentru a se putea realiza pregătirea de război.

Șeful de Stat Major la Inspectoratul General de Armată nr. 2 (General Prodan), general de brigadă Mihail Gheorghe a inspectat lucrările de mobilizare ale trupelor din garnizoana Călărași. Șeful de Stat Major a fost primit în gară de către comandanții și adjutanții corpurilor din garnizoană. Generalul de brigadă Mihail Gheorghe a rămas mulțumit de felul cum erau întocmite lucrările Batalionului 4 Grăniceresc de Gardă.

În data de 8 iunie 1937 s-a organizat sărbătorirea Zilei Tineretului și a Restaurației. Serbarea s-a desfășurat pe stadionul sportiv al orașului Călărași. Au luat parte toate școlile de orice grad din oraș și împrejurimi, centrele de premilitari, străjerii și cercetașii din Legiunea Străjerești Ialomița și toate trupele din garnizoană fără arme. Serbarea a fost condusă de căpitanul Dranca Ștefan din acest batalion, care era și comandant al Legiunii Străjerești Ialomița și a fost prezidată de autoritățile militare în frunte cu comandantul garnizoanei colonelul Modreanu Rodrig și de autoritățile civile în frunte cu prefectul și primarul. Programul desfășurat a cuprins: Te-Deumul ținut de un sobor de preoți, exerciții din instrucția tehnică cu arma de către premilitari, dansuri naționale executate de școlile de copii mici, cuvântări, urări și defilarea tineretului. În după amiaza zilei, organizațiile tinerești au dat o serbare câmpenească cu care ocazie au desfășurat un frumos și variat program artistic. Două zile mai târziu, la 8 iunie 1937 a fost sărbătorită „Ziua Eroilor”. Cortegiul s-a format la catedrala orașului din preoți, organizațiile tineretului și trupele din garnizoană. S-a ținut mai întâi un Te-Deum de unde cu soborul de preoți în frunte, cu coroane și în sunetele minore ale muzicii militare, cortegiul s-a îndreptat spre cimitirul eroilor. După slujba religioasă de veșnică odihnă și pomenire, s-au ținut cuvântări și a urmat defilarea prin fața mormintelor¹³.

În zilele de 11 și 12 iunie 1937, batalionul a fost inspectat de comandantul Grupului Batalioanelor Grănicerești al cărui sediu s-a mutat de la Făgăraș, la București. Acesta a vizitat pavilioanele și curtea batalionului pentru a vedea lucrările, amenajările și progresul realizat de la instalarea noului comandant. A remarcat sistematizarea, uniformizarea și gustul estetic cu care au fost aranjate serviciile, birourile, cancelariile, magaziile și dormitoarele unității. Între orele 11.00 - 12.00 au fost interogați ofițerii subalterni de către comandantul grupului, pentru a se identifica cu psihologia

¹³ *Ibidem*, p. 565.

și capacitatea fiecăruia. După amiaza a inspectat școlile din corp. În ziua de 12 a văzut desfășurarea programului de instrucție la câmp. Masa în ambele zile s-a luat în grup la Cercul Militar, sau în parcul orașului. La plecare comandantul Grupului Batalioanelor Grănicerești a mulțumit ofițerilor pentru munca depusă și rezultatele culese. Generalul de brigadă Son Aurelian, comandantul Brigăzii Infanterie Gardă, a inspectat unitățile de instrucție ale batalionului. Au fost inspectate în cursul a două zile toate plutoanele de pușcași, grupele de mitraliere și specialități. Comandantul Brigăzii infanterie Gardă a găsit că metoda de predare, concepția exercițiilor și execuția lor sunt făcute în bune condițiuni.

Din ordinul Marelui Stat Major ofițerii, subofițerii și trupa, au beneficiat de un concediu de cel puțin 30 de zile. În acest scop și pentru a nu produce grave lipsuri, concediul de 30 de zile pentru unii ofițeri și subofițeri a început la data de 1 iulie. Patru ofițeri ai batalionului au plecat în concediu în străinătate de unde s-au întors cu frumoase și bogate cunoștințe și impresii. În acel timp au activat însă Serviciul Armăturii și Serviciul Îmbrăcăminte care au pus la punct lipsurile în armătură, îmbrăcăminte și încălțăminte, pentru necesitățile aplicațiilor de toamnă. La 2 septembrie 1937 ofițerii și trupa s-au întors din concediu cu noi forțe de muncă. S-a oficiat un Te-Deum după care comandantul batalionului a adresat trupei adunate în careu, cuvinte de îndemn și îmbărbătare pentru noua perioadă. În data de 21 septembrie 1937, Batalionul 4 Grăniceresc de Gardă ca toate instituțiile de stat, a arborat pentru trei zile drapelul îndoliat pentru moartea fostului președinte al Republicii Cehoslovace, Thomas Masaryk. În perioada 22 - 23 septembrie 1937, batalionul a fost inspectat de comandantul Grupului Batalioanelor Grănicerești. Acesta a găsit că metoda de predare, pregătire și execuția exercițiului ce l-a văzut cu compania și batalionul, sunt făcute în bune condițiuni. A remarcat faptul că batalionul a scos la instrucție un număr destul de mare de oameni, în raport cu celelalte nevoi ale corpului¹⁴. Între 10 și 23 octombrie 1937 au avut loc aplicațiile cu regimentul și manevrele de toamnă, pe câmpul de manevră al Diviziei de Gardă. În data de 25 octombrie 1937 s-a sărbătorit înălțarea la gradul de sublocotenent a Măriei Sale Marele Voievod de Alba Iulia Mihai. Batalionul 4 Grăniceresc de Gardă a participat cu Drapelul militar și garda port-drapel. Sublocotenentul Plotogeanu Ilie care a făcut parte din promoția Măriei Sale și s-a prezentat la batalion în data de 1 august 1937, a participat la ceremonie. De la 1 noiembrie 1937 a început perioada a III-a de instrucție. Comandamentele superioare au transmis ordine, directive și instrucțiuni de

¹⁴ *Ibidem*, p. 566.

felul cum trebuie să funcționeze diferitele școli în corp și garnizoană. În cadrul batalionului urmau să funcționeze: școala ofițerilor în corp; școala subofițerilor; școala T.T.R. [Tineri cu Termen Redus – n.n.]; școala instructorilor.

La 8 noiembrie 1937 s-a sărbătorit: - a) patronul infanteriei, „Sfântul Arhanghel” împreună cu Regimentul 23 Infanterie. Confesorul militar al garnizoanei a oficiat un serviciu religios în sala de mese a Regimentului 23 Infanterie. A luat parte tot efectivul batalionului; - b) onomastica Măriei Sale Marele Voievod Mihai de Alba Iulia. Serviciul religios și revista de front s-au făcut la catedrala orașului. Au luat parte toți ofițerii și subofițerii din garnizoană și un detașament de arme cu Drapelul militar. În seara zilei ofițerii batalionului și doamnele au luat parte la o masă comună dată la Cercul Militar. Masa a avut loc pentru a sărbători – onomastica locotenentului-colonel Andreescu Mihai, comandantul Batalionului 4 Grăniceresc de Gardă, mutarea sublocotenentului Glodeanu Boris în Regimentul 15 Dorobanți, succesul sublocotenentului Anghel Vasile la Școala Politehnică. Cu acea ocazie au luat cuvântul maiorul Vieru Marin și sublocotenentul Ionescu Gion¹⁵.

În data de 4 decembrie 1937, la Regimentul 20 Artilerie, s-a sărbătorit patronul Artileriei „Sfânta Varvara”. La invitația făcută, batalionul a trimis o delegație de 3 ofițeri. În aceeași zi, s-a serbat și patronul liceului de băieți din localitate, unde a fost delegat căpitanul Dranca Ștefan care era și comandantul Legiunii de Străjeri din Ialomița. S-a sărbătorit depunerea jurământului T.T.R. din toată garnizoana. Au luat parte toți ofițerii și subofițerii prezenți în garnizoană. De asemenea au mai luat parte din fiecare corp de trupă câte o companie (baterie, escadron), cu Drapelul militar. Solemnitatea s-a desfășurat în prezența comandantului garnizoanei, colonelul Vlădescu Petre și autorităților civile. Răspunsurile la slujba religioasă au fost date de corul batalionului. În după amiaza zilei, trupa a fost învoită. Toți comandanți de regimente sau unități corp aparte, au fost adunați la Ministerul Apărării Naționale – Piața Valter Mărăcineanu, București. Scopul adunării a fost: comandanții care au luat de curând comanda unităților să se prezinte ministrului Apărării Naționale și de a li se face unele recomandări. Între 20 – 23 decembrie 1937 au avut loc alegerile pentru Cameră și Senat. Batalionul 4 Grăniceresc de Gardă a dat numeroase gărzi în orașul Călărași astfel: gară, port, uzina de apă, poligon, prefectură, penitenciar și două secții de votare. Nu s-a semnalat nici un caz de tulburarea ordinii. S-a serbat în sala companiei 3-a „Pomul de Crăciun” la

¹⁵ *Ibidem*, p. 567.

care au luat parte ofițerii, subofițerii cu familiile lor, invitații și trupa batalionului. Serbarea a avut un frumos program cu obiceiuri de Crăciun: steaua, colinde și colinde macedo-române. Contingentul 1936, concentrat cu ocazia alegerilor a fost lăsat la vatră¹⁶. Comandantul batalionului a fost chemat la Divizia de Gardă împreună cu ceilalți comandanți de corpuri pentru a prezenta M.S. Regelui felicitări. De Anul Nou a avut loc un Te-Deum la catedrală. S-au expediat telegrame de felicitare la multe corpuri de trupă pentru legătura camaraderească. S-au primit ordine de zi cu urări de bine de la comandamentele superioare și similare. M.S. Regele și ministrul Apărării Naționale au trimis oștirii ordine de zi de urare și îndemn, care au fost citite batalionului sub arme. S-a sărbătorit „Botezul Domnului”. Trupa batalionului cu Drapelul militar au luat parte la această sărbătoare, care a avut loc în Portul Călărași (Borcea).

La 8 ianuarie 1938 a început instrucția în perioada a III-a. De remarcat că din cauza înghețului și a zăpezii mari, un număr de ostași nu s-au putut prezenta la unitate. Batalionul având sediul în Călărași (stânga Dunării), iar oamenii fiind recrutați numai din coloniștii din Sudul Dobrogei (dreapta Dunării), nu au putut trece Dunărea. Linia Bazargic – Medgidia a fost, de asemenea, blocată. Maiorul Vieru Marin – ajutorul comandantului de batalion a fost mutat în interes de serviciu în Comandamentul Inspectoratului 3 Armată. Cu acea ocazie, ofițerii l-au sărbătorit în cadrul unei mese camaraderești, dată în sala popotei. Ofițerii au înmânat maiorului un cadou drept amintire a celor doi ani petrecuți în batalion.

În data de 24 ianuarie 1938 s-a sărbătorit „Unirea”. Cu acea ocazie s-a oficiat un Te-Deum la catedrala orașului. Au luat parte ofițerii, subofițerii și trupa. A vorbit colonelul Nica Vasile, comandantul Regimentului 23 Infanterie. La sfârșit, muzica a intonat „Hora Unirii” și populația antrenată de ofițeri și subofițeri a dansat în piața din fața catedralei. De la 10 ianuarie 1938 a fost numită o comisie de redactare a Registrului istoric al Batalionului 4 Grăniceresc de Gardă. Comisia s-a adresat diferitelor instituții și persoane pentru relații din viața macedo-română. Domnul profesor universitar Papa Hagi, a răspuns trimițând gratis 5 volume din lucrările sale¹⁷.

În perioada 10 – 20 martie 1938, a început prezentarea noului contingent. Oamenii au venit în grupuri în fiecare zi, fiind aduși cu muzica Regimentului 23 Infanterie, din gară și din port. Încorporarea s-a făcut pe un timp de început de primăvară, dând astfel posibilitatea ca oamenii, după ce au trecut prin filiera baie, echipare etc., să fie scoși la câmp pentru a începe

¹⁶ *Ibidem*, p. 568.

¹⁷ *Ibidem*, p. 569.

imediat instrucția, în vederea pregătirii de război. Tinerii s-au prezentat bine din punct de vedere al sănătății, al stării de spirit și pregătirii premilitare, lăsând să se întrevadă frumoase rezultate la sfârșitul anului de instrucție¹⁸. În conformitate cu Ordinul General al Ministerului Apărării Naționale nr. 130/938, au fost mutați în batalion în interesul serviciului următorii ofițeri: maior Alexandrescu Victor din Regimentul 1 Vânători de Gardă nr. 2 „Regina Elisabeta”; căpitan Sebăreanu Ioan din Școala Pregătitoare de Ofițeri. Pe platoul de instrucție al batalionului s-a oficiat un serviciu divin la care au luat parte toți ofițerii batalionului. Solemnitatea s-a oficiat cu scopul: primirea recruților ctg. 1938; distribuirea armelor. Cu această ocazie a vorbit confesorul garnizoanei artând rostul chemării lor sub arme și comandantul batalionului subliniind importanța distribuirii armelor și rolul coloniștilor din sudul Dobrogei. Comisia de supravizită medicală a Corpului II Armată a examinat recruții ctg. 38, propuși pentru supravizită din acea garnizoană. Batalionul 4 Grăniceri de Gardă a propus un număr de 47 recruți dintre care 12 au fost amânați, 10 dispenați și 2 reformați.

La 1 aprilie 1938, în conformitate cu Ordinul de Zi nr. 1/938, a fost stabilită următoarea ordine de bataie a batalionului: comandant batalion; ajutor administrativ, ajutor tactic; șef birou mobilizare; adjutant și ofițer cu armătura, administrator cazarmar; mânăitor de bani publici; mânăitor de materiale; medicul batalionului; ofițer cu aprovizionarea; ofițer cu gazele; ofițer cu biblioteca. Compania 1-a cu 3 plutoane; Compania a 2-a cu 3 plutoane¹⁹; Compania a 3-a cu 3 plutoane; Compania a 4-a cu 3 plutoane; Compania specialități cu 1 secție tunuri cal. 53 mm și 2 plutoane; Compania depozit²⁰.

Cu adresa nr. 1289 din 14 octombrie 1938, Divizia de Gardă informa Biroul 3 asupra următorului ordin: „În copie ordinul Marelui Stat Major nr. 2829 din 11 octombrie 1938, spre știință. COPIE: Urmare la nr. 2829/938. Cu onoare se face cunoscut: cu începere de la 26 octombrie 1938 Batalionul 4 Grăniceresc Balcic intră sub ordinele Corpului II Armată – făcând parte din Divizia 9 Infanterie, Brigada 9 Infanterie. Șeful Secției I-a Colonel R. Fulfănescu”²¹.

La 14 martie 1939 s-a oficiat la catedrala orașului [Balcic – n.n.] un serviciu religios pentru pomenirea I.P.S.S. dr. Miron Cristea, fost Patriarh al României și președinte al Consiliului de Miniștri, a cărui înmormântare s-a

¹⁸ *Ibidem*, p. 570.

¹⁹ *Ibidem*, p. 571.

²⁰ *Ibidem*, p. 572.

²¹ *Idem*, Fond Divizia de Gardă, Stat Major, Biroul 3, dosar nr. 35 (1938 - 1939), nr. inv. 356, f. 279.

făcut în acea zi la orele 11.00, în interiorul Mitropoliei din București. Au luat parte toți ofițerii și subofițerii Batalionului 4 Grăniceri de Gardă. În conformitate cu Ordinul Marelui Stat Major nr. 9145/1939, au fost lăsați la vatră un număr de 63 de recruți născuți înainte de 1915, ca prisos de contingent. Batalionul 4 Grăniceresc de Gardă rămânea cu 274 recruți.

Potrivit ordinului Corpului II Armată nr. 6643/939, la 18 martie 1939 pentru instrucția batalionului, unitatea avea următoarea organizare: o companie specialități cu un pluton specialități, o grupă legături și transmisiuni, o grupă pioneri, o grupă cercetași călări, o secție de armament de însoțire. Trei companii pușcași cu câte trei plutoane instrucție. Companie mitraliere cu două plutoane instrucție. Companie depozit.

În baza ordinului Ministerului Apărării Naționale, Direcția personalului nr. 135/1939 la 23 martie 1939 au fost mutați următorii ofițerii din batalion: colonelul Mateescu Teodor în Regimentul 33 Dorobanți „Tulcea”; șeful de Muzică cls. a III-a Breazu Nuc în Regimentul 1 Grăniceresc Nr. 84 Bistrița. În batalion: locotenent-colonel Șunda Dumitru din Regimentul 2 Grăniceri (la comanda unității); maiorul Stănescu Virgil din Grupul 2 Grăniceri Pază (fost comandant Compania a 6-a Balci). În conformitate cu Ordinul de Zi nr. 1 a fost stabilită următoarea ordine de bătaie: Comanda batalionului, Stat-Major, Companie specialități, 3 companii pușcași cu trei plutoane, Companie mitraliere cu trei plutoane, Companie depozit²².

Evenimentele de la 15 martie 1939 [criza cehoslovacă - n.n] până la 30 iunie 1939 au fost înscrise în Registrul Jurnal de Operații al batalionului. În acel interval de timp s-au efectuat concentrări pentru instrucție. În conformitate cu ordinul Ministerului Apărării Naționale „G1”. Nr. 26 din 3 iunie 1939 s-a acordat ofițerilor și subofițerilor din batalion un concediu de repaus de 30 de zile în două serii, în lunile iulie și august. Ofițerii și subofițerii care au obținut concediu în seria I-a s-au prezentat pentru plecare. Comandantul titular al batalionului locotenent-colonel Șunda Dumitru plecând în concediu în seria I-a, comanda batalionului a fost preluată de maiorul Gușu Vanghele²³. În conformitate cu ordinul Marelui Stat Major - Secția a 5-a nr. 1506/1939, s-a acordat trupei un concediu de 15 zile în două serii cu începere de la 10 iulie a.c. Programul de instrucție ce trebuia să se execute de la 10 iulie la 10 august, urma să se execute după data de 10 august.

²² *Idem*, Fond Divizia 2 Gardă/Regimentul 4 Grăniceresc, Copie de pe Registrul Istoric pentru perioada 01.III.1939 - 21.VI.1941, Colecția RIJO-1, inv. 3238, ff. 1 - 4.

²³ *Ibidem*, f. 4.

Împlinindu-se un an de la moartea M.S. Regina Maria a României, s-a oficiat un parastas la catedrala oraşului. Au luat parte toţi ofiţerii batalionului. În zilele de 19 şi 20 iulie 1939, batalionul a fost inspectat de generalul de brigadă Schwab Hugo comandantul Brigăzii 9 Infanterie. Scopul inspecţiei a fost verificarea mersului instrucţiei în batalion în perioada minimală. La acea data batalionul avea 71 trupă prezenţi, 115 trupă disponibilă şi 214 trupă absenţi nebugetari. În data de 31 iulie 1939 comandantul batalionului împreună cu ofiţerii şi subofiţerii care au fost seria I-a în concediu de odihnă s-au prezentat la serviciu. Seria a II-a de ofiţeri şi subofiţeri au plecat în concediu până la 30 august 1939.

În conformitate cu Ordinul de Zi nr. 3 al Brigăzii 9 Infanterie, generalul de brigadă Schwab Hugo plecând în concediu a lăsat comanda brigăzii colonelului Buzincu Emil comandantul Regimentului 34 Infanterie „Constanţa”. Batalionul urma a se concentra Parte Activă pe data de 15 august 1939. În acest scop s-a difuzat de către Corpul II Armată un comunicat ce s-a afişat de către Comenduirea Pieţii Balcic. În comunicat era prevăzut şi indicativul B.T.1 ceea ce însemna Batalionul 4 Grăniceresc de Gardă - Parte Activă. În baza ordinului Diviziei a 2-a nr. 951 din 1 august 1939, ofiţerii de rezervă neconcentraţi în acel an urmau să fie concentraţi pe data de 3 septembrie 1939. Batalionul urmând a lua parte la manevrele regale trebuia să organizeze Parte Activă la Balcic conform ordinului Marelui Stat Major nr. 8000/1939, chemarea personalului Parte Activă şi rechiziţiile necesare urmau să se facă pe data de 15 august 1939. Conform ordinului Marelui Stat Major – Secţia a 5-a comunicat cu al Diviziei 9-a Infanterie nr. 5276 din 1 august 1939 perioada a doua de instrucţie a unităţilor destinate Frontului de Sud se împărţea astfel²⁴: 26 august – 1 octombrie inspecţia M.S. Regelui; 2 – 6 octombrie înapoierea în garnizoană; 7 – 14 octombrie aplicaţii în jurul garnizoanei; 15 octombrie – desconcentrări; 15 – 31 octombrie pregătirea pentru primirea recruţilor.

La data de 7 august 1939 în baza ordinului comandantului Diviziei 9 Infanterie nr. 6849, comandantul batalionului a fost chemat pentru data de 8 august, orele 08.00 la comandamentul Marii Unităţi. Cu acea ocazie s-a dat ordin de a se prezenta cu un raport amănunţit referitor la situaţia reală asupra organizării şi dotării batalionului pentru pace şi mobilizare. În urma aceluşi ordin comandantul batalionului a plecat la orele 17.00 cu maşina C.F.R. Balcic – Mangalia – Constanţa împreună cu şeful Biroului mobilizării şi ofiţerul cu îmbrăcămintea. Batalionul urmează a rămâne cu un efectiv de 32 de subofiţeri. Conform ordinului Ministerului Apărării

²⁴ *Ibidem*, f. 5.

Naționale – Direcția Personal nr. 26358/939 comunicat cu al Diviziei 9 Infanterie nr. 2020 din 5 august 1939, se prevedea a da disponibil pe cei în plus, ținând seama de cei care au fost propuși la mutare sau au cerut. Corpul II Armată cu ordinul nr. 17373/939 ordona desființarea completă și imediată a grădinelor de zarzavat ale unităților militare. Batalionul 4 Grăniceri de Gardă avea o grădină în regiunea Techea pe Valea Batovei, înființată în primăvara anului 1939. Terenul se obținuse după numeroase intervenții la Ministerul Domeniilor. Pentru a da la instrucție cât mai mulți oameni, Marele Stat Major cu nr. 879/939, prevedea că nu se mai pot da oameni la muncile agricole, dar se lasă cei de la grădinele de zarzavat.

De la Inspectoratul General de Armată s-a primit ordinul 297/939 transmis cu al Diviziei 9 Infanterie nr. 5287 din 7 august 1939, în care se dădeau următoarele date asupra instrucției în perioada a II-a. Scop. Acoperirea Frontului de Sud pe direcția Balcic – Varna și instruirea batalionului în acea idee. Batalionul trebuia să rămână între 21 august – 24 septembrie în garnizoană, făcând aplicație pe direcția de mai sus²⁵. În principal se urmărea conlucrarea cu artileria, aviația și carele de luptă. Se intenționa realizarea unei trageri de luptă cu subiectul „Batalionul în atac” și se insista asupra camuflajului.

Trupa plecată în concediu seria a II-a s-a prezentat. S-a făcut vizita medicală, baia și echiparea. Comandantul batalionului și ofițerii plecați la divizie s-au întors. În data de 10 august 1939 s-au prezentat pentru concentrare și pentru instrucție o serie de ofițeri de rezervă. La 14 august batalionul a fost vizitat de colonelul medic Capitanovici șeful Serviciului medical al Corpului II Armată. În aceeași zi a venit și subprefectul Popescu de la Prefectura Caliacra în scopul de a stabili posibilitatea de înlocuirea rechizițiilor lipsă, sau în stare rea. În conformitate cu ordinul nr. 32930/1939 al Ministerului Apărării Naționale – Direcția Personal, locotenentul Ionescu D. Gion adjutantul batalionului, a fost mutat în interesul serviciului în cadrele Liceului Militar „General de divizie G.V. Makarovici” de la Iași pe data de 31 august 1939. Ofițerul s-a prezentat la plecare lăsând Biroul adjuntatură locotenentului Popovici Ion după un serviciu de 3 ani neîntreruși în batalion.

Luna septembrie 1939 a fost plină de evenimente internaționale. La 1 septembrie Germania a atacat Polonia, forțând-o să capituleze numai în timp de trei săptămâni de la începerea războiului. În fața acestei situații, România s-a declarat neutră luându-și măsuri de pază a frontierelor, deoarece statele vecine au început să agite problema revizuirii tratatelor și revendicările

²⁵ *Ibidem*, f. 6.

teritoriale. Marele Stat Major a dispus chemarea rezerviștilor încadrați în lucrările de mobilizare. În acest scop Batalionul 4 Grăniceresc, a chemat de la vatră pe ziua de 8 septembrie 1939 un număr de 444 grade inferioare și 11 ofițeri de rezervă²⁶. S-a concentrat 90% din efectivul cuprins în carnetele de mobilizare ale anului 1939, formându-se batalionul în Partea Activă și în Partea Sedentară. Partea Activă a fost dislocată pe zonă în regiunea frontierei de sud: Hamșolar, Teche etc. În cazarma „Regina Maria” din Balcic, a rămas numai Partea Sedentară a batalionului, format din Compania depozit și Compania garnizoanei. La 8 septembrie au fost chemați la Regimentul 33 Dorobanți „Tulcea” următorii ofițeri activi încadrați în lucrările aceluși regiment: maior Gușu Vanghele, maior Alexandrescu Victor și maior Stănescu Gheorghe. Marele Stat Major, pentru a veni în ajutorul concentrațiilor, a ordonat acordarea de concedii lunare ofițerilor, subofițerilor și trupei concentrate. În acel scop s-au format mai multe serii: prima serie de concediu a fost de 10 zile și a plecat la 1 octombrie; a doua serie și a treia, au plecat pe câte 20 de zile.

În baza ordinului Marelui Stat Major nr. 15680/939, locotenent-colonel Șunda Dumitru, comandantul Batalionului 4 Grăniceri de Gardă a fost numit la comanda Regimentului 78 Infanterie. La Cercul Militar din Balcic, a avut loc o masă comună, fostul comandant și-a luat rămas bun de la ofițerii pe care i-a avut sub comandă. La comanda batalionului a fost numit maiorul Alexandrescu Victor. S-a fixat următoarea ordine de bătaie a Batalionului Partea Sedentară: comanda batalionului P.S.²⁷; Compania depozit; Compania instrucție. Contingentul 1940 a fost chemat la încorporare. De la 15 noiembrie la 30 noiembrie 1939 s-au prezentat 165 tineri, împărțiți după naționalități astfel: 96 români, 5 germani, 7 turci-tătari-armeni, 2 evrei, 51 maghiari, 4 alte naționalități²⁸. Marele Stat Major a dispus prin ordinul nr. 19293/940 concentrarea a 60% din efectivul batalionului în ofițeri și trupă. La data de 15 februarie 1940, Batalionul 4 Grăniceresc de Gardă „Akadânlar” în baza ordinului Marelui Stat Major nr. 19293/940 transmis de Divizia de Gardă cu adresa nr. 110535 și-a schimbat organizarea transformându-se în regiment cu denumirea de Regimentul 4 Grăniceresc având în compunerea sa două batalioane. Regimentul 4 Grăniceri a fost dislocat astfel: Comanda regimentului și Batalionul 1 în garnizoana Balcic; Batalionul 2 în garnizoana Medgidia²⁹.

²⁶ *Ibidem*, f. 7.

²⁷ *Ibidem*, f. 8.

²⁸ *Ibidem*, f. 9.

²⁹ *Ibidem*, f. 10.

La 7 martie 1940 locotenent-colonel Lăzărescu Alexandru a luat comanda regimentului în baza Ordinului General al Marelui Stat Major nr. 315 din 15 februarie 1940, transmis cu ordinul Diviziei de Gardă nr. 10089 din 2 martie 1940. Tot la acea dată Batalionul 2 de la Medgidia, s-a îmbarcat și a plecat pe zonă în regiunea Urlați, Județul Prahova. Batalionul 1 care timp de două săptămâni s-a pregătit de plecare, transportând toate bagajele la gara Bazargic, în momentul când era gata a se deplasa în marș spre Bazargic, a primit ordinul Marelui Stat Major nr. 12257 prin care se preciza rămânerea pe loc în cazarma „Regina Maria” din Balcic. Maiorul Alexandrescu Victor, comandantul Batalionului 1 a primit comanda Părții Sedentare și comanda garnizoanei Balcic. Maiorul Stănescu Virgil, comandantul Batalionului 2, a fost mutat, în interes de serviciu, la Ministerul Apărării Naționale – Direcția Personalului. Au fost chemați 578 oameni de la vatră pentru concentrare pe data de 5 aprilie 1940³⁰.

În dimineața zilei de 15 aprilie 1940, la orele 03.00, Batalionul 1 sub comanda maiorului Alexandrescu Victor a părăsit cazarma „Regina Maria”, îndreptându-se spre gara Bazargic, pentru a se îmbarca și pleca la Ploiești. Drumul de la Balcic la Bazargic a fost făcut pe jos. Cei 36 de km au fost străbătuți cu ușurință de militarii Batalionului 1/Regimentul 4 Grăniceresc, români-macedoneni antrenați în marșuri. În după amiaza acelei zile, Batalionul 1, într-o ținută impecabilă având gornști în flancul drept, a intrat în Bazargic, pășind cu energie și cadență pe străzile aceluia oraș. Seara batalionul s-a îmbarcat în cele 50 de vagoane ce i-au fost puse la dispoziție. În dimineața zilei de 16 aprilie 1940 la sunetul gornistului „Înaintarea”, trenul a pornit spre zona destinată acestui batalion. Pe tot parcursul drumului, în rândurile ofițerilor precum și în rândurile trupei, a domnit veselia și voia bună. În seara zilei de 15 aprilie 1940, Batalionul 1 a ajuns la Ploiești, pe o burniță mărunță și deasă. În mod provizoriu a fost cazat în cazarma Regimentului 32 Dorobanți „Mircea”. Partea Sedentară a Regimentului 4 Grăniceresc a rămas la Balcic. Conform ordinului General nr. 225/940 al Ministerului Apărării Naționale – Direcția Personal, locotenentul Drăghicescu Constantin a fost mutat la Flotila 2 Aeronautică de Gardă „Regele Carol al II-lea”. Cu acest prilej a fost scos din controalele regimentului³¹.

Potrivit ordinului Diviziei de Gardă, Partea Sedentară a Regimentului 4 Grăniceresc s-a mutat de la Balcic la Medgidia. Operațiunea mutării materialelor și arhivei a întâmpinat multe greutăți din cauza lipsei mijloacelor de transport. În garnizoana de reședință a rămas o gardă cu un

³⁰ *Ibidem*, f. 11.

³¹ *Ibidem*, f. 12.

efectiv de 13 militari cu misiunea de a păzi și întreține în bune condițiuni cazarma „Regina Maria”. Garda Palatului Regal din Balcic, a fost schimbată de o subunitate a Regimentului 36 Infanterie „Vasile Lupu”. Efectuarea mutării a durat o săptămână, după care Partea Sedentară a Regimentului 4 Grăniceresc a fost instalată în cazarma „Siret” din Medgidia. La 27 iunie 1940 în Registrul istoric al regimentului a fost scris: „Zi foarte dureroasă pentru Neamul Românesc. În acea zi, Rușii ne-au răpit Basarabia și Bucovina de Nord, printr-un ultimatum de 48 de ore, despărțind astfel frații, surorile, soții și copiii. Semn de mare durere ce era trăită, Țara a arborat doliu național timp de trei zile. La 27 iunie 1940, România în fața primejdiilor din afară, a decretat la ora 0.00 mobilizarea generală a armatei. La acest regiment s-au prezentat toți oamenii înscriși în carnetul de mobilizare. Toate concediile și permisiile au fost anulate”³².

În Registrul istoric al Regimentului 4 Grăniceri, ofițerul adjutant al regimentului a consemnat: „19 august 1940. Nori negri, nori de băjenie acoperă Țara Românească. Ungaria și Bulgaria, cu sprijinul Germaniei și Italiei cer sfârșirea Țării în folosul lor. În acest scop au început tratativele la Craiova cu Bulgaria și la Turnu – Severin cu Ungaria. Prin tratatul de la Craiova s-a hotărât cedarea Dobrogei de Sud în favoarea Bulgariei. Regimentul nostru fiind compus în marea majoritate numai din Români-Macedoneni, ce au fost colonizați în județele Durostor și Caliacra, Pământ Românesc ce urmează a fi cedat Bulgariei; rămâne fără efectiv, lăsând la vatră pe cei din aceste județe, conform ordinului Marelui Stat Major, pentru a-și putea ridica bunurile lor” (sic). La 6 septembrie 1940 M.S. Regele Carol al II-lea, după o domnie de 10 ani a abdicat. Pe tronul României venea M.S. Mihai I³³.

Pentru punerea în aplicare a ordinului Marelui Stat Major nr. 257/940, au fost emise ordine de chemare pentru concentrare pe data de 15 decembrie 1940, la toți cei originari din județele Durostor și Caliacra, circa 1600 grade inferioare³⁴. În baza ordinului Marelui Stat major nr. 14666/940, Divizia 2 de Gardă se transformă în Brigada 2 Mixtă Gardă, iar în Regimentul 4 Grăniceresc de Gardă au fost mutați ofițeri și subofițeri activi și de rezervă împreună cu 1046 grade inferioare aparținând Batalionului de Gardă Operativ. Urmare a ordinului Marelui Stat Major nr. 16300, *Regimentul 4 Grăniceresc de Gardă s-a transformat în batalion*. Cu acest prilej 226 de grade inferioare au fost demobilizate³⁵.

³² *Ibidem*, f. 13.

³³ *Ibidem*, p. 15.

³⁴ *Ibidem*, p. 16.

³⁵ *Ibidem*, p. 17.

În data de 6 iunie 1941 au fost lăsați la vatră 117 grade inferioare din Compania garnizoanei, prezentându-se în același timp același număr de ostași pentru concentrare la aceeași companie³⁶. La 21 iunie 1941 în Registrul istoric al regimentului s-a făcut ultima consemnare: „*Nimic de semnălat*”. Comandantul Regimentului 4 Grăniceresc locotenent-colonel I. Iliescu³⁷.

Batalionul 4 Grăniceresc de Gardă „Akadânlar” la fel ca și cele 3 batalioane grănicerești de gardă a fost de fapt o unitatea de infanterie, chiar dacă denumirea era de grăniceri. Principalul scop al înființării sale a fost unul de ordin politic și militar și nu de continuarea unor tradiții. Și-a desfășurat activitatea în garnizoanele Călărași, Balcic, Medgidia și Ploiești. A avut în compunerea sa coloniști macedo-români, care în urma tratatului de la Craiova din 7 septembrie 1940, au fost desconcentrați, astfel unitatea a rămas fără efectivele de bază. Având statutul de unitate de gardă, singura misiune specifică cu statutul avut, a fost aceea de a asigura paza Castelului de la Balcic.

Uniforma de ceremonie a Batalionul 4 Grăniceresc de Gardă „Akadânlar”:

- culoarea gulerului, epoletului și căptușelii ledunței – violet;
- culoarea lampasului și vipuștii – violet;
- culoarea contraepoleților – violet;
- petlița – ½ castaniu, ½ violet;
- culoarea benzii la șapcă – violet, vipușcă castanie;
- emblema pentru șapcă – coroana regală;
- broderia de pe guler – broderie specială (pe manșete broderia Regimentelor de Gardă)³⁸.

A primit singurul Drapel militar la 10 mai 1936. Semn distinctiv: un scut reprezentând Dobrogea, având deasupra o coroană regală, purtat la coifură și pe epoleți³⁹.

4TH BORDER GUARDS „AKANDALAR” BATTALION. 1935 - 1940

-abstract-

Key words: battalion; border; guard; flag; regiment; garrison; settlers; company; barrack.

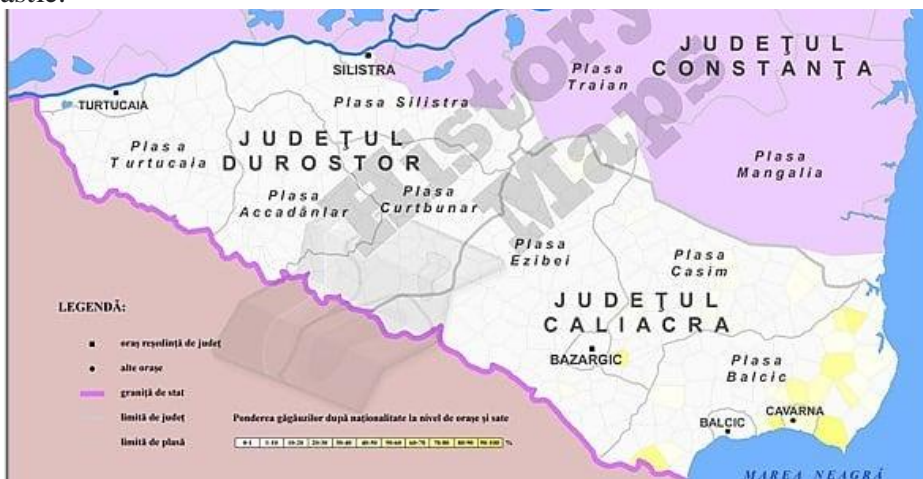
³⁶ *Ibidem*, p. 18.

³⁷ *Ibidem*, p. 19.

³⁸ *** *Regulamentul asupra descrierii uniformelor în armată*, București, f. e., 1934, pp. 20 - 23.

³⁹ Andonie Corneliu, *op. cit.*, p. 107.

The 4th Border Guard Battalion „Akadânlar” was actually an infantry unit, even though the name was border guards. The main purpose of its establishment was a political and military one and not the continuation of some traditions. He worked in the garrisons of Calarasi, Balcic, Medgidia and Ploiesti. It was composed of macedonian-romanian settlers, who, following the treaty of Craiova of September 7, 1940, were deconcentrated, so the unit was left without basic staff. Having the status of a guard unit, the only specific mission with the state was to ensure the guarding of the Balcic Castle.

Hartă cu Plasa Akadânlar (Sursa: Internet)

*Emblema de pe epoleți a Batalionului 4 Grăniceresc de Gardă Akadâlnar
(Sursa: Muzeul Militar Național)*